75 років Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. Ч. 121. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 27-го ЧЕРВНЯ 1968 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JUNE 27, 1968 No. 121. VOL. LXXV

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Середа, 26 червня, 1968

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ЗАЯВИВ, що внесе до Конґресу законопроєкт про те, щоб надати право голосування всім американським громадянам, які скінчать 18 рік життя. Президент промовляв до делеґатів, які прибули на конференцію молодечої організації ІМКИ, і які відвідали Білий Дім. Президент знає, що здійснення його проєкту вимагає довшого часу, бо це буде зміна Конституції ЗСА. Але він сказав, що треба заповнити ту проґалину, яка кривдить 10 мільйонів молодих чоловіків і жінок у віці від 19-ох до 21-го року життя, і які не мають права вирішувати важливих державних справ, хоч своїм життям обороняють цю країну від зовнішнього і внутрішнього ворога. Коли ця група американців дістане право голосування, то число американських виборців збільшиться на 10 мільйонів.

ЗБІЛЬШУЄТЬСЯ АМЕРИКАНСЬКИЙ ЕКСПОРТ, що може причинитися до того, що не буде дефіциту в торговельному балянсі з закордоном. Член Федеральної Резервової Ради Андрю Ф. Бріммер, промовляючи в Маямі на Флориді, сказав, що збільшення прибуткових податків повинно зменшити імпорт та збільшити експорт. Також представник Департаменту Торгівлі сподівається, що може збільшитися експорт машин, літаків, авт, бавовни і пшениці. Перша чверть цього року не дає причини до великого оптимізму в справі великої переваги експорту над імпортом, але збільшення податків і заходи американських підприємців можуть давати надію, що більше прибуде доларів до ЗСА, як їх видадуть за кордон.

СЕНАТ БІЛЬШІСТЮ 52-ох ДО 34-ох ГОЛОСІВ відкинув внесок двопартійної коаліції, щоб відкласти програму протиракетної оборони, на яку в бюджеті на 1969-ий рік запропоновано 227 мільйонів дол. Здійснення цілої цієї програми мало б коштувати 5.5 більйона дол. Противники цієї програми твердять, що така частинна протиракетна оборона не мала б жодного значення, бо вона не могла б дати дійсної оборони. Але представники Уряду заявляють, що кожна оборонна система, яка може охороняти життя американців, є „доброю інвестицією", і тому не треба шкодувати на неї фондів. Уряд спочатку заявляв, що ця протиракетна оборона є проти майбутніх можливих китайських атак, тепер він признає, що протиракетна оборона має охороняти ЗСА і проти СССР.

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ БІЛЬШІСТЮ 269-ох голосів до 42-ох прийняла проєкт, щоб ЗСА почали вивчати справу переходу до так званої десяткової системи. Цією справою повинен зайнятися Департамент Торгівлі. Тепер 90 відсотків світу послуговуються десятковою системою, на цю систему має перейти і Велика Британія. Зміна теперішніх систем дасть великі користі мешканцям ЗСА. Мірою довготи буде тоді метер, який заступить 39.37 цаля, одна літра молока буде замість однієї кварти (1.0567 кварти!), кілограм м'яса важить 2.2046 теперішнього фунта. ЗСА мають десяткову систему валюти. Англія має перейти на десяткову систему впродовж 10-ох років. Коли це станеться в цій країні — не знати.

В ДРУГІЙ ДЕКАДІ ЧЕРВНЯ (11 - 20) ПРОДАНО рекордово високе число авт — 273,772, а рік тому в тому самому часі число проданих нових авт становило 217,237. Правда, цього року в цій декаді було 9 будних днів, а минулого року тільки 8, та навіть коли узгляднимо цю різницю, то число проданих авт щоденно є рекордово високе: продано по 30,419 авт денно, а минулого року по 27,155 авт денно. Всі чотири автомобільні фірми: Дженерал Моторс, Форд, Крайслер і Америкен Моторс цього року збільшили число проданих авт в декаді від 11-го - 20-го червня. Дженерал Моторс збільшив число проданих авт на 7 відсотків, Форд на 20, Крайслер на 18, а Амерікен Моторс тільки на 1 відсоток.

У СВІТІ

ФРАНЦУЗЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ЖОРЖ ПОМПІДУ запропонував консервативним партіям домовлення: щоб у найближчу неділю, коли йтимуть тісніші вибори до парляменту виключити суперництво де-ґоллівських і консервативних кандидатур і щоб допускати тільки одну кандидатуру, з ціллю — не допустити до вибору комуністів або зблокованих із ними „лівих". Хоча в минулу неділю обрано 154-ох кандидатів партії де Ґолля, проте існує небезпека, що первісна перемога де Ґолля може значно зменшитись в найближчу неділю.

ПАПА ПАВЛО VI ПРОМОВЛЯВ на Колеґії кардиналів з нагоди його ім'янин: його світське ім'я-призвище було Джованні (Іван) Баттіста Монтіні, а 24 ц.м. було за новим калєндарем св. Йоана. Папа говорив про конечність миру і згадував про війну у В'єтнамі, незамирений Середній Схід та громадянську війну в Ніґерії. Папа таврував теж заворушення та спроби змінити існуючий стан насильними засобами — без докладної підготови нового стану. Папа пригадував, що замало самої боротьби проти несправедливости, якщо нема готового пляну зміни на краще.

ДО МОСКВИ ПРИБУЛА нова делеґація від Північного В'єтнаму під проводом тамошнього віце-прем'єра, щоб старатися за дальшу допомогу всякою зброєю, вирядом і товарами. Західні фахівці обраховують, що Північний В'єтнам коштує Совєтському Союзові річно понад більйон долярів.

ПІВДЕННО-В'ЄТНАМСЬКІ Й АМЕРИКАНСЬКІ ВІЙСЬКА ТА ЛІТАКИ ПЕРЕХОПИЛИ кілька днів тому кілька окремих комуністичних груп, які намагалися передіставатися до Сайґону у підготові до нового тамошнього „повстання". Насправді, північно - в'єтнамські регулярні війська і повстанський В'єтконґ раз-у-раз інфільтрують своїми вояками міське населення та розпочинають на умовлений згори знак стрілянину з заміром захоплення ключевих міських будинків і установ.

ПРЕСОВИЙ ПОТЕНТАТ ЗАХІДНЬОЇ НІМЕЧЧИНИ АКСЕЛЬ ШПРІНҐЕР ПРОДАВ чотири свої ілюстровані журнали, що мали збірний наклад 3,700.000 примірників і тижневу газету з накладом 1,400.000 примірників, разом за 25 мільйонів долярів. Шпрінґер має ще дальших 9 часописів і журналів. Йому закидали, що він монополізує пресу в Західній Німеччині, а тому, що він — консерватист і веде у своїх часописах послідовну антикомуністичну лінію, то недавно ліві студенти, напевно з ініціятиви комуністів, переводили демонстрації проти нього і його преси.

Ліберали під проводом прем'єра Трудо виграли парляментарні вибори

Оттава. — Ліберальна партія під проводом прем'єра Еллліотта Трудо виграла парляментарні вибори і матиме в Палаті Громад більшість, якої там не було від 1962-го року, і більшість додопомагали творити лібералам менші партії. В опозиції була партія Проґресивних Консерватистів, яку давніше очолював Джан Діфенбейкер, а від недавна Роберт Л. Стенфілд. Покищо немає повних виборчих вислідів. Та на основі неповних вислідів видко, що ліберали здобули 150 послів; консерватисти — 70, Нова Демократична Партія — 20, Партія Кредиту — 15, досі вибраний один незалежний посол. До більшости треба 133 послів, бо Палата Громад має 264 послів. Провідник опозиції ще перед північчю признав, що ліберали виграли вибори і ґратулював своєму противникові прем'єрові Трудо за перемогу, обіцяючи йому підтримку в тих справах, що важливі для країни. Трудо виграв у виборчій окрузі в Монтреалі, а Стенфілд в Галіфаксі. В навечер'я виборів Трудо був свідком того, як сепаратисти в Монтреалі протестували проти нього тому, що він, хоч французького походження, заявляється проти того, щоб провінція Квебек ставала самостійною державою, відокремившися від решти канадійських провінцій. Поліцист врятував життя Трудо, заслонивши його проти пляшки, яку демонстрант кинув був у голову прем'єра.

Неґритянський провідник Еберненті засуджений до 20-денної в'язниці

Вашинґтон. — Голова Конференції Південних Християнських Провідників пастор Ралф Дейвід Еберенті, який очолював „Місто Воскресіння" у Вашинґтоні в рамках Кампанії Вбогих Людей, засуджений до 20-денної в'язниці за те, що не зарядив, щоб мешканці цього „міста" зліквідували його та спокійно розійшлися, бо їм скінчився дозвіл від урядових чинників на побут на урядовій площі біля пам'ятника Лінкольнові. Еберенті без спротиву дав себе заарештувати 24-го червня. Це вже його 20-те заарештування за протестні акції, які домагалися повних прав для неґритянського населення. З Еберенті були заарештовані 300 демонстрантів, але їх суди позвільняли і вони від'їхали до своїх місць замешкання. Тим часом розібрано бараки, в яких мешкали демонстранти з Кампанії Вбогих Людей, і так зник видимий слід того протесту, який перевели неґри, домагаючися, щоб Конґрес схвалив відповідні закони, які допомогли б зліквідувати убозство серед неґритянського населення. Конґрес вже схвалив законопроєкт, згідно з яким збільшено фонди на допомогу харчами бідному населенню за допомогою харчових марок. Провідники неґрів вдоволені, що не було заворушень, бо протестна акція мала відбутися ненасильними засобами.

У Південному В'єтнамі втрачено в одному дні 5 гелікоптерів

Сайґон. — Американське летунство зазнало поважного удару у минулий вівторок 25 червня ц. р., коли в тому дні втрачено аж 5 гелікоптерів, при чому згинуло 36 осіб: 19 американців, 16 сіямців і 1 південний в'єтнамець. Однак з отих втрачених гелікоптерів тільки один був збитий ворожим вогнем — два інші зударились і спричинили розбиття третього, а четвертий з невідомих причин упав у ріку за 9 миль на південний схід від Сайґону. В наземних боях вбито впродовж останніх трьох днів 87 ворожих вояків в найближчій околиці Сайґону, — між ними було багато таких, які старалися передіставатись до Сайґону, щоб інфільтрувати тамошнє цивільне населення й у відповідному моменті розпочати нові вуличні бої. За 10 миль на північ від Сайґону виявлено сіть нових ворожих окопів і тунелів, які, очевидячки, були новою базою для запляннованого наїзду проти Сайґону. Американське летунство бомбардувало ті позиції, а опісля американські вояки знайшли там 20 вбитих із спутаними руками. Південно-в'єтнамський міністер військових справ ген. Нгуєн Ван Ті заповів, що до кінця цього року південно-в'єтнамська армія зросте до числа 800.000 вояків. Однак в Південному В'єтнамі знаходиться тепер — за приблизним обрахунком військових фахівців — кругло 300.000 ворожих вояків — реґулярної північно-в'єтнамської армії і повстанської армії В'єтконґу.

Фавлер змінив урядовий проєкт податку від виїзду за кордон

Вашинґтон. — Секретар скарбу Генрі Фавлер, зізнаючи в Сенатській Фінансовій Комісії, змінив давніший урядовий проєкт про податок від тих американців, які виїжджають за кордон, вивозячи туди доляри. Фавлер просить Сенат, щоб схвалив такий проєкт, згідно з яким мали б бути вільні від оподаткування 15 долярові денні видатки під час подорожі за кордон. Від виданих більше долярів мали б американські туристи платити податок у висоті 30 відсотків. В давнішому проєкті Уряд хотів оподаткувати видатки за кордоном вищі як 7 дол. денно. Фавлер домагається, щоб конче оподаткувати видатки за кордоном, бо це зменшить на яких 140 мільйонів витрати американських туристів в чужих країнах. Податок відноситься тільки до тих туристів, які виїжджають поза Західню Півкулю. Палата Репрезентантів вже прийняла законопроєкт в цій справі, але не схвалила податку від видатків за кордоном. Палата схвалила п'ятивідсотковий податок від квитків за їзду літаками і кораблями до Европи. Палата схвалила також значно зменшити 100 дол. висоту, до якої досі можна було привозити без мита за кордоном закуплені товари. Коли Сенат схвалить податок від виданих за кордоном долярів, тоді окрема Конґресова Конференція мусітиме узгіднити різниці в текстах обидвох законопроєктів.

АКАДЕМІЯ В ПОШАНУ ПОЛК. ЕВГЕНА КОНОВАЛЬЦЯ

Ню Гейвен, Конн. (МЯ). — В дні 29 червня 1968 р. відбудеться тут в залі Української Католицької Церкви о год. 7 вечора Святочна Академія в 30-ті Роковини Смерти Полковника Евгена Коновальця.

В неділю 30 червня о год. 12 червня будуть відправлені Панахиди по сл. п. полк. Евгенові Коновальцеві в обох Українських Церквах.

У ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНІ ВІДНОВЛЕНО УКРАЇНСЬКУ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКУ ЦЕРКВУ

Бонн, Німеччина. — Інформаційна Служба Української Католицької Асоціяції Преси повідомила наступне: Нововстановлений чехо-словацький комуністичний уряд видав дозвіл на відновлення в цій країні Католицької Церкви Східнього Обряду, в тому Української Греко-Католицької Церкви. Ця акція уряду є ще одним доказом в напрямі полегш для Церков у Чехо-Словаччині, як теж відпруженням у конфліктах між Церквою і державою з попередніх років. Внаслідок цього чотири католицькі єпископи повернулися на свої владичі престоли, п'ятнадцять або й більше років після того, як вони були виселені комуністами доби Сталіна. На початку цього року в наслідок певних потрясень в чехо-словацькому режимі висунувся на чолове місце провідником комуністичної партії Александер Дубчек на місце сталініста Антонія Новотного. Вслід за тим прийшло до зменшення наґінки на Церкву і релігію.

В 1950 році вийшов був розпорядок, що католики східнього обряду мають включитися до Православної Церкви. Єпископи східнього обряду, які відмовилися від цього кроку, були арештовані.

У березні ц. р. у висліді першої наради чотирьох активних єпископів країни з представниками уряду місцева влада постановила „довше не перешкоджати в діяльности дієцезії східнього обряду в Пряшеві, яку в 1950 році уряд знищив".

У квітні єпископ Франтішек Томашек і Амброс Лазік, апостольські адміністратори Праги і Трнави, сказали в Римі, під час зустрічі з церковними достойниками і Папою Павлом VI, щоб їм дати звідомлення про ситуацію на релігійному полі у зв'язку зі зміною уряду, що „головна зміна полягає в нових настроях, створених новими чехо - словацькими комуністичними провідниками у їх трактуванні релігійних проблем". Єпископи сказали у спільній заяві, що „здається вони є переконані, що держава не може заперечувати основних прав своїх чесних громадян тільки тому, що вони вірять в Бога і належать до релігійної громади". „Ті настрої, — як говориться дальше в заяві, — дають підстави сподіватися, що невирішені проблеми між Церквою і державою будуть розв'язані й несправедливості минулого періоду виправлені. Перед своїм виїздом до Риму єпископ Томашек сказав: „Ми вже довше не є Мовчазною Церквою!"

Єпископ Василь Гопко

Після 18-ти років мовчанки промовили й греко-католицькі священики. Вони відбули 10 квітня 1968 р. в Кошицях історичні збори, що ними проводив Єпископ Василь Гопко, вимагаючи реабілітації Української Греко-Католицької Церкви в Чехо-Словаччині.

Цього пропам'ятного дня 132 греко-католицькі священики з Пряшівської Єпархії, яка була зліквідована в 1950 році, зійшлися разом в Конференційній залі римо-католицької Дієцезії в Кошицях. Вони радісно відспівали в честь свого переслідуваного Єпископа Василя Гопка старословянський гимн „Вопіюще си Архієрею". Скінчилася мовчанка греко-католиків в Чехо-Словаччині, маніфестуючи світові їхню живучість. Тих 132 католицькі священики прийшли від фабричних варстатів, робітень, з укриття, щоб заявити перед світом свою стійкість і готовість нести ще дальші жертви для відновлення їхньої Церкви в Чехо-Словаччині. Б е з с т р а шно проти неконституційного і нелюдського в и н и щення Святої Унії в 1950 р., вони ухвалили резолюції, що їх відтак Єпископ Василь Гопко передав урядовим чинникам.

У Чехословаччині реґабілітують всіх несправедливо засуджених — касують цензуру

Прага. — Чехословацький парлямент, так зване Національне Зібрання, прийняв у вівторок 25 червня ц. р. постанову про реґабілітацію всіх тих, що були несправедливо переслідувані чи засуджені за будь-які політичні причини. На денному порядку є ще закон про скасування всіх форм і виглядів цензури друкованого слова. У практиці скасовано пресову цензуру вже у березні ц. р., але в кожній газеті й кожному видавництві були ще партійні цензори, які не виконували своїх попередніх функцій. Міністер культури й інформації Мірослав Галушка заявив, що зголошений урядом закон касує всі форми втручання державних чинників до вільного слова й ілюстрацій. Надалі будуть відповідальними за оприлюднення д е ржавних тайн головні редактори, при чому вони дістануть список всіх тих справ, що їх не вільно буде оприлюднювати. Коментатори звертають увагу на характеристичний для теперішніх відносин в Чехословаччині факт: Національне Зібрання складається далі з тих самих членів, що були ще за Антоніна Новотного, себто за сталінського курсу політики в ЧСР, проте постанову про реґабілітацію несправедливо переслідуваних прийнято одноголосно, пішовши за загальною течією. Тільки в Центральному Комітеті й Секретаріяті компартії переведено поважні зміни, виключивши відтіль головних сталіністів. Нема сумніву, що Національне Зібрання переведе також постанову про скасування цензури.

У Пенсильвенії помер о. С. Маланяк

Фінiксвіл, Па. — В понеділок, 24-го червня, тут помер на 82-му році життя св. п. о. Степан Маланяк, один з найстарших українських католицьких священиків у цій країні. Народжений в 1885-му році в Західній Україні, був рукоположений на священика в 1909-му році і в 1913-му році приїхав до Америки і від довшого часу був парохом в церкві св. Петра і Павла у Фінiксвіллі. Його дружина померла в 1955-му році. Осиротив сина Зенона в Александрії у Вірджінії. Похорон у понеділок, 1-го липня.

УКРАЇНСЬКА ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА В КАНАДІ ВІДЗНАЧАЄ 50-РІЧЧЯ

Вінніпеґ. — „Вісник" з 15 червня повідомив на першій сторінці докладну програму урочистих відзначень, що відбудуться в Саскатуні, 50-ліття створення Української Греко-Православної Церкви в Канаді. У п'ятницю 5 липня о 9 : 30 ранку розпочнеться Архиєрейська Служба Божа, очолена Високопреосвященнішим Архиєпископом Андреєм у Катедрі Пресв. Тройці; співатиме хор молоді з Едмонтону, під диригентурою Романа Солтикевича. Після Служби Божої відбудеться Панахида по відійшовших у вічність піонерах-основоположниках УГПЦ в Канаді. По обіді — Всеканадійський Здвиг православної молоді, у Катедральній авдиторії; о 8-й вечора — ювілейний концерт в авдиторії „Сентеніял" та потім прийняття в інституті П. Могили. Наступного дня, після молебня, о 10 г. відбудеться Ювілейний Собор Української Греко - Православної Церкви в Канаді, а по полудні — формальне відкриття Ювілею, на якому промовлятимуть прем'єр Саскачевану Р. Течер, і посадник Саскатуну С. Бактолц. Увечері в будинку „Джулібі" бенкет, з промовою Прем'єра Канади, а о 9 : 30 Здвиг української православної молоді на площі „Екзгибишен". Крім того, відбудеться показ кінофільму з історії УГПЦеркви в Канаді „Не хлібом самим буде жити людина" (автора фільму не названо). У неділю 7 липня, після Місійного Богослуження, буде Соборна Архиєрейська Літургія, очолена Його Блаженством Митрополитом Іоаном Теодоровичем, у сослуженні Священного Єпископату і духовенства. Того ж дня по полудні — святкова ювілейна програма, з доповіддю, виступами хорів та відзначенням піонерів - основоположників УГПЦеркви в Канаді.

Відбудеться благословення українського катедрального храму в Лондоні

Лондон. — З Єпископської Канцелярії повідомлено, що офіційне відкриття і благословення української католицької катедри в Лондоні при Дюк Стріт, Мейфер, — відбудеться в днях 29-го і 30-го червня. Його довершить Преосв. Владика Кир Августин, ЧСВВ, Апостольський Екзарх в Англії, в суботу 29-го червня, в Празник Сострадання Пресвятої Богородиці. Це торжество звеличить присутністю Представник Папи Павла VI Архиєпископ Іджіно Кардінале. Першу благодарну Архиєрейську Службу Божу відправить Владика Августин у неділю 30-го червня, 1968 р. З днем відкриття Катедри всі Богослужби й церковні чинності, що досі відбувалися в церковці при Сафрон Гел, будуть перенесені до Катедрального Храму. Повне й торжественне Посвячення Катедри буде дещо пізніше, коли поставиться новий іконостас та розмалюється нутро церкви, може в половині 1969 року.

На церемонії в Каїрі були представники католиків, православних, протестантів і мусульман

Каїро. — На церемонію посвячення катедри св. Марка Православної Коптійської Церкви прибули єгипетський президент Ґамаль Абдель Нассер, мусульманин, етіопський монарх Гайле Селяссі, член названої Коптійської Церкви, патріярх тієї Церкви з Александрії Кириліос VI, спеціяльний делеґат Папи Павла VI альжирський архиєпископ кардинал Еціснн Дюваль, делеґат московського патріярха Алексєя єпископ Антон з Мінська, греко - православний патріярх з Антіохії Ігнатій, патріярх Коптійської Католицької Церкви з Александрії Стефанос I, етіопський єпископ з Гарару і генеральний секретар Світової Ради Церков д-р Юджин Карсон Блейк із Женеви. Кардинал Еціснн Дюваль привіз від Папи Павла VI в дарунку для нового собору — кості святого Апостола Марка, який понад 1900 років тому згинув мученицькою смертю в Александрії. За переказом — ці кості перевезли були італійські купці до Венеції у 5-му сторіччі й вони знаходились в катедрі святого Марка у Венеції. Кардинал Дюваль виголосив промову, в якій заявив, „ці кості святого Марка повинні стати ланкою між Церквами Сходу й Заходу". Етіопський імператор Гайле Селяссі, єгипетський президент Нассер і патріярх Кириліос вийшли сходами до нової катедри, щоб відслонити пропам'ятну таблицю, й обнялись на очах багатотисячної публіки. Це була нова велика маніфестація для з'єднання всіх християнських Церков.

НАТО боронитиме Берлін й Середземне море проти СССР

Рюкявік, Ісляндія. — Після дводенних нарад 15-ох міністрів закордонних справ членських держав Атлантійського Союзу (НАТО) проголошено комунікат, в якому ті держави заявляють готовість п р о тиставитися Совєтському Союзові в обороні Західнього Берліну та Середземного моря. У східній частині Середземного моря Совєти зосередили вже коло 40 своїх воєнно-морських одиниць. Водночас НАТО закликає СССР до „взаємної і збалянсованої редукції збройних сил в Середній Европі". Французький представник Рожер Сейду брав участь в усіх політичних — а не військових — нарадах Ради НАТО.

Помер інж. Іван Тимчишин, секретар Відділу УНСоюзу в Чісголмі, Мінн.

Чісголм, Мінн. — Дня 21-го червня 1968 року в Чісголм, міннесотського стейту, помер на 71-му році життя сл. п. інж. Іван Тимчишин, секретар 501-го Відділу УНСоюзу в Чісголмі. Покійний народився 1-го січня 1898 року в Дроздовичах, перемиського повіту, як син Григорія і Олександри з Тумів. Прибувши до ЗСА після останньої війни, в половині 1948 року, він негайно забезпечився в УНСоюзі в Ню Йорку, де в початках перебував, а згодом перенісся на постійний побут до Чісголму, де й став секретарем місцевого Відділу УНСоюзу, і цей уряд сповняв до своєї смерти. Покійний залишив дружину Софію та сина Романа.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 9118.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Зміна в Найвищому Суді

Голова Найвищого Суду Ерл Воррен, дійшовши 77-го року життя, зрікся цього свого — досмертного — становища. Преса заговорила про „еру Воррена" в Найвищому Суді, якій, мовляв, прийшов кінець.

Річ у тім, що Ерл Воррен, колишній трикратний республіканський губернатор Каліфорнії, а перед тим адвокат і прокуратор, очолюючи протягом 15 років у Найвищому Суді ліберальну більшість, прийняв із нею цілу низку переломових постанов. Наприклад: скасування расової сеґреґації в усіх школах; заборона притягати до відповідальности за саме лише пропаґування державного — комуністичного — перевороту, бо карати слід не за слова, а за діла; заборона відмовляти пашпорт громадянинові з політичних причин; скасування судових присудів, прийнятих на базі признання обвинуваченого, коли той обвинувачений не використав усіх належних йому прав оборони; заборона користуватися „нелеґальними засобами" для збирання доказів вини обвинуваченого; скасування молитви у публічних школах, яка перечить принципові відокремлення Церкви від держави; обов'язок пошти доставляти всі листи й посилки без уваги на їх зміст...

Ці й їм подібні постанови були правильними з формального погляду, як оборона букви Конституції, як оборона принципів конституційних свобід. Але в життьовій практиці це виходило на користь комуністам і пропаґанді, ширеній поштою Совстами. Тому в газетах і в промовах у Конгресі закидали Найвищому Судові під проводом Воррена, що він більше дбає за права злочинців і комуністів, як за оборону й охорону загрожених громадян.

У зреченні Ерла Воррена добачають також політичний мотив: щоб дати змогу президентові Джансонові призначити його наступника і щоб виключити можливість, що того наступника призначить Ричард Ніксон, у випадку його виборчої перемоги. Але „ера Воррена" так огірчила багатьох сенаторів, що група сенаторів запротестувала проти того, щоб Президент, який має ще півроку урядування, призначав нового голову Найвищого Суду, що має величезний вплив на все державне життя. Бо коли ЗСА спирається на Конституції, то Найвищий Суд, як її інтерпретатор, своїми рішеннями створює атмосферу, яка може або сприяти або поборювати різні течії. Мабуть таки прийде тепер до звороту в сторону більшого консерватизму й відступ від того лібералізму, який — в теорії правильний — у практиці накоїв чимало лиха.

50-ліття зради

В УССР змушені тепер відзначати чергове „совєтське свято" — 50-ліття створення комуністичної партії України. Характеристично, що її навіть формально не називають „Українською комуністичною партією", лише компартією України. Але насправді й така назва не відповідає дійсності. Київська „Культура і Життя" з 20 червня стверджує, що „компартія України виникла як складова частина єдиної Російської комуністичної партії большевиків, РКП(б)".

Так звана комуністична партія України від самого початку створення протиставилась „боротьбістам" — комуністам українського походження, які не бажали підпорядкуватись Росії і яких врешті-решт винищено. Згадувана газета стверджує, що створена 50 років тому компартія України „одним із головних своїх завдань вважала боротьбу за революційне об'єднання України з Росією". До речі, навіть „резолюцію про совєтську владу на Україні" винесено й затверджено не на українській території і не українцями, а 3-го грудня 1919 року на VIII Всеросійській партійній конференції. Далі пішли постанови й резолюції з Петрограду й Москви, скеровані на остаточне загарбання ще в той час незалежної Української Народньої Республіки Росією, перефарбованою під червоний комуністичний колір. 11 грудня 1919 р. формально були об'єднані армії большевиків з територій України і Росії, 28 грудня 1920 р. за підписом В. Леніна був укладений „договір" між УССР і РСФСР, за яким вже об'єднано всі важливі комісаріяти-міністерства України з Росією. Проголошення 22 грудня 1922 року створення нібито добровільного союзу, СССР, вже було тільки формальною справою.

За ввесь той час і донині так зв. Комуністична партія України не ставала в обороні прав українського народу, лише навпаки — всіляко сприяла і сприяє нищенню України, як окремої національної, економічної і культурної одиниці, на догоду шовіністичній Москві. Святкувати 50-ліття створення комуністичної партії України означає вшановувати зраду і носіїв тієї зради, які нічого спільного не мають з українським народом, його аспіраціями та боротьбою.

Ярослав Курдидик

СТРАТЕГІЧНА ПЕРЕОЦІНКА СУЕЗЬКОГО КАНАЛУ

Проминув рік, як на Середньому Сході закінчилася війна між Ізраїлем і арабськими країнами. Але чи справді вона закінчилася?

Пригадуємо собі ту блискавичну війну, яка тривала шість днів і яку передавалося через телевізію і радіо з такою точністю, як ще ніяку, мабуть, досі воєнну кампанію. По шістьох днях, коли замовкли постріли, у політичному світі почали „робити підсумки" з того, які географічні зміни вона за собою потягне.

На заході переможна ізраїльська армія стала над Суезьким каналом, а на сході глибоко посунулась на територію Йорданії. У відношенні до Сирії, звідки раз-у-раз набігали диверсійні групи, проведено основну корективу, внаслідок чого тепер уже Ізраїль загрожує її столиці, Дамаскові. З Тиранської затоки знято єгипетську бльокаду.

На форумі ОН, після численних палких дискусій, увиразнилось, хто стоїть на стороні арабів, а хто на стороні Ізраїлю. Політичний світ відітхнув з полегшею, що на Середньому Сході не прийшло до конфронтації сил між Москвою і Вашингтоном.

Висліди блискавичної війни принесли для ізраїльської стратегії найбільше признання, але мілітарні коментатори ствердили, що цією війною глибоко зранено єгипетську, а посередньо і всю арабську національну гордість, і що на Середньому Сході миру не осягнено...

Усі намагання ОН втягнули ворожі сторони у безпосередні мирові переговори не увінчались успіхом. Москва, яка озброїла Єгипет і поза кулісами керувала його закордонною політикою, зайняла після цієї війни непримирливе становище до Ізраїлю, зірвала з ним дипломатичні відносини і домагалася в ОН засудити Ізраїль, як аґресора. Коли це Москві не вдалося, вона розпочала наново озброювати Єгипет і погодилася озброїти також всі ті арабські держави, які звернуться до неї за допомогою.

Тепер зусилля дипломатів в ОН скеровані на те, щоб злагіднити напруження на Середньому Сході, а в першу чергу знайти якесь „модус вівенді" для відкриття Суезького каналу, що його закрив Нассер. При цьому парадоксальним є те, що на закритті каналу найбільше терпить Єгипет, який втрачає кожного місяця 25-35 мільйонів долярів. Британії і іншим европейським державам об'їзд довкруги Рогу Доброї Надії підвищує ціну деяких продуктів майже вдвоє. Однак, управи найбільших морських ліній вирішили, що у 1968-му, а може навіть і в 1969 році вони далі користуватимуться цією об'їзною дорогою.

Перед арабсько - ізраїльською війною через Суезький канал перепливало коло 20.000 кораблів річно, що давало Єгиптові 250-300 мільйонів долярів чистого прибутку. І хоч Савді Арабія, Кувайт та Ірак дають Єгиптові грошову допомогу, це не може тривати у безконечність.

Суезький канал потребує основної перебудови для того, щоб могли ним користуватися кораблі із великою поємністю. В теперішньому стані він не може перепускати кораблів, що занурюються в воду більше як на 38 стіп і мають поємність понад 60 тисяч брутто-тонн. А сучасні нафтоналивні танкери мають 200 і більше тисяч брутто - тонн поємности. В майбутньому ж усі кораблі із атомовим погоном матимуть величезні розміри і при їх підвищеній швидкості не гратиме ніякої ролі, чи вони плистимуть „новою" чи „старою" морськими дорогами.

Отже, канал слід було б перебудувати, тобто в першу чергу поширити, а потім поглибити. Пов'язані з цим кошти обчисляється на сотні мільйонів долярів, і покищо немає охочих інвестувати в цю справу своїх капіталів. За найбільший мінус каналу уважають його „стратегічну вразливість": його можна „заткати" одною середнього калібру атомовою бомбою.

У своїй калькуляції Нассер, закриваючи Суезький канал, не врахував, що великі держави не будуть за нього воювати. Очевидно, що цей канал дуже важливий транспортовий фактор, але практика показала, що й без нього можна обходитися. А коли така ситуація потриває довший час, то хто знає, чи навіть, коли Нассер його і відкриє, знайдеться достатня кількість багатих клієнтів. У комерційному світі призадумуються над тим, чи варто відновлювати плавбу через Суезький канал, якщо його тримає в своїх руках такий політичний фанатик, як Нассер, який недавно заявив представникам американської преси, що він готовий говорити з усіма про відновлення плавби за вийнятком Ізраїлю. Але — на здоровий розум — справа відновлення плавби залежить у найбільшій мірі від Ізраїлю, бож це його війська стоять на одному з берегів каналу.

Далі виявляється, що, не зважаючи на те, що цілий ряд країн вирішили бойкотувати Республіку Південної Африки за її політику „расового розмежування" (апартайд), вони примушені хоч - не - хоч користуватися її портами у Кейп Тавні, Дурбані і Порт Елізабеті, що лежать на підворозі між „двома світами". Як слушно зазначив недавно коментатор А. І. Брюс, „в політиці слід керуватися не упередженням, а в першу чергу передбачливістю і розумним розважанням, що, як показує досвід, змушують іноді держави говорити одне, а робити так, як диктує конечність і вища державна рація. Будьмо вдоволені з того, — закінчує Брюс, — що такий важливий стратегічний об'їзд контролює Південна Африка, а не Москва"...

М. Р.

ЕВРОПЕЙСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО ЗУАДК МАЄ ДІЯТИ ДАЛІ

(2)

Після конференції з Владикою Кир Августином у Лондоні та представниками СУБ, д-р Ґалан приїхав 30 травня до Мюнхену. Відбувши інформаційні розмови з Преосвященним Владикою Кир Плятоном, мґром А. Мельником і В. Леником, головою і секретарем ЦПУН, проф. д-ром Р. Єндиком, директором Дому Української Науки, з представниками СУВІ, ген. Стецишиним і Р. Дебрицьким, д-р Ґалан відбув конференцію з Управою, Контрольною Комісією та працівниками ЕП.

Директор ЕП, Михайло Рудко, склав звіт із діяльности установи, з'ясував її безвиглядну матеріяльну ситуацію і представив на конкретних прикладах потребу її дальшої діяльности. Це підтвердили й інші присутні на нараді, а д-р І. Жеґуць, секретар ЕП, та д-р А Фіґоль, голова Контрольної Комісії ЕП, підкреслили, зокрема, можливість та конечність поширення праці ЕП на Югославію, Польщу і Чехо-Словаччину, де живуть українці, використовуючи в цьому свій міжнародний статус і добрі зв'язки з міжнародними допомоговими організаціями.

Ці справи порушено та продискутовано на зустрічі д-ра Ґалана з представниками наших Церков, наукових та громадських установ і з чільними громадянами в Мюнхені.

Зустріч відкрив привітанням д-р Ґалан господар Дому Української Науки, проф. д-р Р. Єндик, а директор ЕП, М. Рудко, змалював становище і завдання ЗУАДК і зокрема ЕП на тлі складної міжнародної ситуації. Через недостачу фондів — сказав він, — а тим самим і потрібних для праці людей, ЕП веде свою діяльність без усякого розголосу та реклями. Одначе, в короткого звіту, який кожний присутній одержав, виходить, що ЕП виконало велику роботу. Поза допомогою в еміґрації для понад 60 тис. українців, його заходами інтеґровано 1,800 українських родин у господарство Німеччини та інших західньоевропейських країн. Саме на ту ціль використано понад 5 млн. марок з міжнародних фондів. Понад 500 родин одержують допомогу через адоптації, передусім за посередництвом англійської організації „Лайфлайн".

Дуже важливою ділянкою праці ЕП є старання добитися відшкодування для осіб, що потерпіли внаслідок переслідування націонал-соціялістичним режимом. Дотепер коло 2 тис. українців одержали допомогу з Фонду відшкодування Високого Комісара ОН, а також від німецького уряду, через Бундесфервальтунґсамт, на загальну суму коло 2 млн. долярів. На ведення цієї роботи ЕП діставало від централі ЗУАДК 500 дол. на місяць, пізніше — 350 дол., а останнім часом — всього 260 дол. Всі інші витрати ЕП фінансували до початку 1968 р. міжнародні організації.

Хоч в европейських країнах, зокрема в Західній Німеччині, населення живе непогано, не треба забувати, що сотні українських людей живуть часом у злиднях, і тільки ЕП має деякі можливості їм допомагати. При тому йдеться не про дрібні лепти по 10 чи 20 нім. марок для особи чи родини, а про одноразову суму, яка згідно з опрацьованим пляном в кожному окремому випадку може допомогти родині стати на власні ноги і забезпечити її майбутнє.

Д-р Ґалан вказав на труднощі, які Екзекутива ЗУАДК мусіла переборювати на початку своєї діяльности. Багато українців не знає про те, що зробив для нашої громади ЗУАДК після війни, коли становище українських утікачів було майже безнадійне. ЗУАДК подолав перешкоди, які ставили йому „наші приятелі" на кожнім кроці, досягнув повного визнання його американським урядом і одержав статус міжнародної допомогової організації. Щойно тоді можна було поступово „проломлювати льоди" і ефективно допомагати українським залишенцям, на яких тяжіло тавро „коляборантів". Д-р Ґалан ілюстрував деякі труднощі на прикладах. І так, представникові ЗУАДК було заборонено спочатку їхати до Німеччини, щоб там відвідувати українські табори ДіПі, а жадна з міжнародних організацій, які в той час діяли в Західній Европі, не хотіла співпрацювати з ЗУАДК.

Згадавши найважливіші етапи з 24-літньої діяльности ЗУАДК, д-р Ґалан зупинився над теперішньою його ситуацією, коли розкриваються нові перспективи. Це усвідомив він під час подорожі до Латинської Америки. Ефективну допомогу в тих країнах можна дістати від уряду ЗСА, якби українці в Арґентині, Бразилії, Венесуелі й інших країнах опрацювали пляни поборювання безробіття, творення підприємств, а в культурній ділянці — будови шкіл, виховних закладів тощо.

(Закінчення буде)

ЦІНА КООПЕРАТИВНОГО ЖИТЛА

„Молодь України" з 26 травня навела цифрові дані про ціну на однокімнатну квартиру із спільною для кількох жителів кухнею, збудовану на „кооперативних началах", себто вскладчину кількома родинами: „Для того, щоб вступити в кооператив, треба склатити 40 процентів вартості майбутньої квартири, а решту суми вносити протягом 10-15 років. Значить, для придбання однокімнатної квартири, потрібно одноразово внести 1000-1100 карбованців".

Леся Лисак

БЛАГОСЛОВИ, ВЛАДИКО!

У хвилині, коли руки торкають клявіші писальної машинки, думка проказує ці два слова. І голова сама похиляється, немов би прагне і вижидає, що на неї спливе оте благословення. Бо у тих, що пишуть, не раз буває потреба сили, яка приходить від благословення. Це буває тоді, коли душа хоче висловити дуже сильні почування, для яких замало звичайних людських слів. Так, як ось у цій хвилині, коли хочеться висловити не тільки те, що у моїй душі, але те, що сповнює думки тих тисяч людей, які зустріли свого Владику. Тих усіх, що прибули на зелену канадійську площу незабутньої неділі шістнадцятого червня шістдесят восьмого року.

Жінка, що я з нею розмовляла в той недільний сонящний ранок, мала рацію. Вона була українкою, що народилася вже тут. Вона сказала: „Це чудо, що вони дожили цієї хвилини". Цього шанобливого слова „вони" жінка вжила замість усіх належних Владиці почесних висловів. Вона говорила про Блаженнішого Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого.

Так, це можна вважати чудом - ділом Божих рук, що нитка життя Владики не перервалася на каторзі і він зміг приїхати до свого народу на чужині. І ми могли побачити його, почути і зрадіти великою радістю. Можна уважати чудом, що ми таки діждалися такого дня, як ота неділя шістнадцятого червня...

Благослови, Владико, щоб вистачило снаги записати цю прерадісну подію в наших буднях. Багато людей пише і писатиме про це. Вже й того самого дня записувалося слова на маґнетофонних стрічках, що кожної хвилини можуть відтворити пережите. Вже й того самого дня записалося те все у пам'яті тисяч - тисяч людей, що прибули за сотні миль, щоб зустріти свого Владику.

Хтось сказав — нетривка людська пам'ять. О, ні! Бувають переживання, які залишаються в пам'яті так довго, доки існує думка. Хто знає, чи не існують вони довше від думки.

Правду сказала та друга жінка: „Такий день можна пережити тільки раз у житті". Правду сказала жінка — день, в якому нарід на чужині зустрічає свого Владику, може бути тільки один. Скільки років треба чекати на такий день? Той день — це історія. Історія нескореного Владики, історія нескореного народу. З безодні страждань вихід у ясну радість Волі. Темінь терпінь зосталась на пройденому шляху. Тепер уже з любов'ю похилені голови вірного народу радіють надією. Це ніби віра у перемогу, що колись прийде, мусить прийти.

Ця третя жінка — старенька, сива, невеличка — нічого не говорила. Вона тільки дивилася, напружуючи вибляклі очі, в тому напрямку, звідкіля мав прийти Владика. Нелегко щось побачити у такій масі людей. Ось перед жінкою шпалір молоді, дітей, в одностроях організацій. Ось хтось високий, плечистий стає перед жінкою. Вона тихенько просить: „Дозвольте й мені побачити". Чиясь рука співчутливо висуває її трішки вперед.

Очі жінки бачать прапори, почесну варту, святі ризи єпископів, священиків. Старечі плечі здригаються. Вона так гаряче бажає побачити обличчя Владики. Вона бачила це обличчя, стільки разів на знімках, але це не те саме. Знімка — це не жива людина. Вона хоче побачити живого Владику. У неї немає тепер ніякого іншого бажання, крім цього. І це бажання дуже сильне. Немов би від нього залежав увесь спокій її душі..

Вона чує шепіт. „Вже, вже наближаються!" Обличчя жінки блідне, вона ще дужче тремтить. Вона стає навшпиньки, спирається об когось, щоб не втратити цього моменту.

І ось вона бачить хрест у руці Владики. Хрест піднятий угору благословенням. Вона й собі хоче перехреститися, бо так годиться, та рука, ніби затерпла від хвилювання, не слухає. Бо вся сила її тіла зосередилася в її очах. Цей раз її втомлені очі мусять послужити їй за молоді, і вона напружує їх до крайніх меж. І ось її погляд ловить профіль обличчя Владики. Жінка похиляється вперед, вона вся перетворилася у зір. Так, це прийшло те, на що вона вижидала. Тепер вона вже виразно бачить очі Владики, бачить усмішку. Це усмішка якоїсь дивної, неземної радости. І жінка розуміє, що таку радість можна відчути тільки раз у житті. Тільки один раз, в такій хвилині як оця...

Тоді приходить реакція: до її очей підкочуються сльози. Це добрі, лагідні сльози, що означають заспокоєння. Сльози радости не часто і не в усіх приходять. Вони спливають з очей щирих людей, які не вміють приховувати своїх зворушень. Ця стара жінка радісно плаче. У серце прийшов мир, прийшла погода. Це справді райдужні сльози.

Стара жінка поволі опускається на коліна. В неї потреба помолитися. Вона клячить на траві — трава пахне червневою зеленістю. Жінка закрила обличчя руками і щось шепоче.

Вона вже не бачить, що похід Владики посувається далі, не бачить, як яскніють ризи, миготять прапори, виблискує хрест, яким Владика благословляє похилені голови. Вона навіть не чує могутнього хору. Жінка молиться, вона, мабуть, дякує Творцеві за те, що дозволив їй діждати цього дня. А може ще про щось просить Господа?.

Насправді, такий день можна пережити тільки раз у житті. Тоді, коли Страдник-Владика являється перед своїм народом, щоб запевнити многострадальний нарід у силі Божої справедливости. І тоді уста самі шепочуть: землі нашій та народові — благослови, Владико.

Валентин Мороз

РЕПОРТАЖ ІЗ ЗАПОВІДНИКА ІМЕНИ БЕРІЇ

(2)

РОЗПРАВА НАД ДУМКОЮ

У 1958 р. викладач філософії Фрунзенського мединституту Махмед Кульмагамбетов (знаходиться в таборі № 11) приніс у ректорат заяву: прошу мене розрахувати. Причина? — Незгідність з програмою викладання. Це сприйняли як сенсацію. Табун кар'єристів, які навввипередки пхалися до корита, кидали під ноги совість, гідність, переконання, аби вище зіп'ястись і перехопити у сусіда здобич, ніяк не могли зрозуміти: як це людина може відмовитись від 120 крб. тільки тому, що у неї змінились погляди! Кульмагамбетов став робітником. І от в 1962 р. його заарештували. Суд в Кустанаї осудив його до 7 років ув'язнення і 3 роки висилки за „антирадянську діяльність". В чому ж вона проявилась? Головним свідком обвинувачення був нач. відділу кадрів тресту „Соколоврудстрой" Махмудов. Єдине, що він міг сказати в суді, були слова Кульмагамбетова: „Не хочу викладати те, у що не вірю". Так відповів останній на питання: „Чому ви не працюєте за спеціяльністю?" Інші звинувачення були такими ж. Та й слідчий признався: „Вообще то тебя и судить не за что, но у тебя опасный образ мыслей". Випадок типовий, буденний в практиці КДБ. Але унікальний через відтвертість сваволі. Як правило, кагебісти намагаються скомпонувати хоч видимість „антирадянської" діяльності. Але тут, в далекій провінції навіть не вважали за необхідне це зробити і визнали ,що Кульмагамбетов був осуджений за погляди. Тисячі й тисячі людей судять по цій системі, хоч „обігрують" справу тонше. Ст. 126 Конституції СРСР проголошує свободу слова, друку, маніфестацій та організацій. Ст. 19 Декларації прав людини ООН говорить про „свободу шукати, одержувати і розповсюджувати інформації та ідеї будь-якими засобами і незалежно від державних кордонів". Отже, ст. 62 КК УРСР є нічим іншим, як порушенням вищенаведених документів, сталінським пережитком. Формулювання „агітація або пропаганда, проваджена з метою підриву чи ослаблення радянської влади" при умові, коли кагебісти самі визначають ступінь „підривності" матеріялу, служить необмеженій сваволі.

Кожен рік в Москві видаються десятки книг закордонних авторів, нафаршированих різкою критикою радянського ладу та комуністичної ідеології. Коли ст. 62 КК є дійсно законом, то випуск цих книг є каригідною справою. Закон тільки тоді є законом, коли він обов'язковий для всіх. Де логіка: я можу вільно пропагувати погляди Гітлера, надруковані в журналі „Вопросы истории", але за власноручне видрукування спогадів Гітлера мене будуть судити! Отже, ст. 62 є просто знаряддям сваволі в руках КДБ, яке дає можливість кинути за грати неугодну людину за збереження першої-ліпшої книги нерадянського видання.

Я і мої товариші осуджені за „пропаганду, спрямовану на відокремлення України від СРСР". Але ст. 17 Конституції СРСР ясно говорить про право кожної республіки вийти з складу СРСР. Право кожного народу на відокремлення зафіксоване в Пакті про громадянські та політичні права людини, прийнятому 21-ю сесією Ген. Асамблеї ООН.

КДБ дуже полюблює фразу „націоналістична література". Що означає ця фраза і де критерій визначення „націоналістичності"? Ще недавно твори Олеся, Грінченка, Зерова вважались „націоналістичними" — тепер вони вже не націоналістичні. Миші ще не погризли брошур, в яких „теоретики" типу Маланчука називали Грушевського „лютим ворогом українського народу", а „Український історичний журнал" (№ 11, 1966) вважає, що це „вчений з світовим іменем" і цитує урядову постанову, де говориться про заслуги Грушевського перед Україною. Твори Грушевського і Винниченка готуються до друку. Де ж все таки критерій? В тім-то й річ, що ніякого критерію, опертого на фундамент логіки, у кагебістів не було і нема. Вони користуються старою сталінською лінією у відношенні до української культури: „За що ж ми билися з ляхами, за що боролися з ордами ,за що скородили списами московські ребра?" Він був надто великий, щоб кинути його в небуття — тому „академікам" з Києва дали наказ вишкребти ці слова з „Кобзаря" брудними копитами. „Московські ребра" стали „татарськими, польськими, англійськими". Шевченка доводиться терпіти. А от коли б щось подібне написав сучасний поет, йому дорого обійшлися б „московські ребра".

В 30-і роки з української культури було викинуто більшість імен. Мету розгадати нетрудно. Йшлося про те, щоб знекровлена українська культура не могла бути греблею проти русифікаторського валу. Найвидатніший український історик Грушевський був захований від українців; натомість їм тикали жалюгідну „Історію УРСР" в 2 т., де головним українським національним героєм фігурував Петро І, кат української свободи. В той же час Соловйов і Ключевський, такі ж „буржуазні", такі ж „нерадянські", вільно стояли на полицях — вони були російськими істориками. Зробили все для того, щоб молодий українець знайшов повноцінну духовну їжу тільки в російській культурі і русифікувався.

І коли б кагебісти були послідовними в сталінському тлумаченні націоналізму — вони оголосили б націоналістами всіх видатних українців, з Шевченком на чолі, не виключаючи також князя Володимира, який ще в 10 стол. займався націоналістичною агітацією — „путьом ізготовленія" тризубів на своїх монетах. Зрештою, коли б хтось з кагебістів захотів одержати нову зірку на погони і продемонструвати „бдительность" в боротьбі з українським націоналізмом, йому можна запропонувати цікаве „дєло". Виявляється, український націоналізм існував вже у 7 стол., як свідчать знахідки зображення тризуба під час розкопок на Старокиївській горі. Правда, є одна перешкода: невідоме прізвище „бандьори", який виготовив ці зображення, але для берiївських учнів ,які вміли колись знайти люльку Сталіна в 10-и місцях відразу, це дурниця.

(Далі буде)

ГОЛОС МОЛОДОЇ УКРАЇНКИ

Загнана партією чи долею в далекий чужий Актюбинськ, надіслала звідти молода українка листа до „Молоді України" з 15 червня: „Я далеко від України і тільки можу уявити, як там зараз гарно — квітують трави на луках, наливаються соком яблука, голубіє плесо Дніпра"... Українку обурює атмосфера підлабузнювання до „начальства", в яку вона там потрапила: „Я часто задумуюсь над вчинками товаришів, аналізую свої слова і діла і не можу зразуміти: чому мене в класі не поважають деякі товариші? В основному це ті, хто любить підблазнюватись. А я цього не терплю. Мені здається, що класний керівник теж на боці останніх".

ПОДЯКА

КОМІТЕТ БУДОВИ ЦЕРКВИ СВ. ВОЛОДИМИРА В ГЛЕН СПЕЙ, Н. Й. складає сердечну подяку першим своїм фундаторам-добродіям Панству ЛІДІЇ і Д-рові ЕВГЕНОВІ ГРАБАРЧУКАМ за уфундування великого запрестольного образа Матері Божої — величиною 10 на 5 стіп на згадку родини Грабарчуків, а окремо Пані ЛІДІЇ ГРАБАРЧУКОВІЙ за особисту пожертву другого образу Матері Божої в іконостасі.

Панству МАРУСІ і ОСИПОВІ СЕРНА з Асторії, Н. Й. за уфундування бічного престола та ікони св. Княгині Ольги в Пам'ять бл. п. Константина Драпака, батька пані Марусі Серна; БРАТАМ ДАНИЛОВІ з дружиною АНАСТАЗІЄЮ, ОСИПОВІ з дружиною МАРУСЕЮ з Асторії, Н. Й., ВОЛОДИМОРОВІ з дружиною МАРУСЕЮ з Ню Маркет, Н. Дж., ПАВЛОВІ з дружиною СОФІЄЮ з Рочестеру, Н. Й. за дар другого бічного престола та ікони патрона церкви св. Володимира — на згадку своїх родичів Стефана і Анастазії, що живуть в Україні.

Всі ті образи малює артист-маляр проф. П. Холодний, молод.

Складаючи отсю подяку своїм першим Добродіям звертаємося до всіх людей доброї волі ставати дальшими фундаторами образів і церковного устаткування для нашої церкви.

За Комітет Будови Церкви:

Інж. В. Перегівський (Заст. Голови) — *Б. И. Карась (Секретар)*

Міннеаполіс, Міннесота

„ПАМ'ЯТІ ПОЛЯГЛИХ"

Посилений наступ Москви на нашу Батьківщину та рішучий і завзятий спротив українського народу, особливо його молодих культурних діячів сколихнули сумління української еміграції.

Українська спільнота у вільному світі зрозуміла, що лише сильна і об'єднана протидія може допомогти нашим братам в Україні в їхній боротьбі за належні права українському народові. Світовий Конгрес Вільних Українців і був тою маніфестацією української єдности. На ньому знайшли спільну мову і наші церковні ієрархи, і наші громадські та політичні провідники. Нині дух СКВУ можна завважити майже всюди, де живе українська патріотична еміграція.

І тому в Міннеаполісі, готуючися до Травневих святкувань, які окремі організації називали Святом Героїв чи Вождів, знайшли спільне зрозуміння і поширили культ поляглих провідників Української Національної Революції на всіх тих, які полягли за волю України. Нове було не лише те, що віддали поклін усім тим, хто впав у боротьбі за нашу національну ідею, але і те, що, влаштовуючи цю Академію спільно, визнано і вийдено з групових рамок та знайдено національну рацію, яка всіх єднає.

На жаль Святочному Комітетові не вдалося об'єднати всі українські організації, та це буде завданням в майбутньому.

До Святочного Комітету по влаштованню Академії, присвяченої пам'яті поляглих у боротьбі за волю України, увійшли організації: 32-ий Відділ Організації Відродження України, 19-ий Відділ Організації Оборони Чотирьох Свобід України, Осередок ім. Гетьмана І. Мазепи Спілки Української Молоді, 6-ий Відділ Молоді Української Національности, 16-ий Відділ Союзу Українок Америки, 15-ий Відділ Українського Золотого Хреста, Об'єднання Жінок при ОЧСУ, Українське Студентське Товариство ім. М. Міхновського.

26-го травня в Українсько-Американськім Домі відбулася урочиста академія. Тієї ж неділі по всіх церквах були відправлені панахиди по всіх героях, які впали в боротьбі за волю України.

Погода була непривітна, громадянство масово прибуло на академію. Хоч академія відбувалася у дусі жалоби, але на обличчях людей помічалося задоволення, що спільно можемо віддати шану тим, які віддали все за волю єдиної для всіх нас Матері України.

Академію відкрив п. Василь Станиславів, голова 32-го Відділу ОДВУ. Він сказав, що хто не бачить зв'язку між визвольними змаганнями 1917-21 років, процесом СВУ, голодом в Україні, УВО, ОУН, боротьбою УПА, масовою еміграцією українців після 2-ої Світової війни і сьогоднішніми виступами і процесами в Україні, той не може зрозуміти змісту Української Національної Революції і не може відчути ідеї Української Самостійности.

Святочний реферат виголосив мгр. Петро Пишко, секретар ООЧСУ. Він майстерно схарактеризував безкомпромісову боротьбу українського народу в змаганні за самостійність та спинився на ролі чолових провідників Української Національної Революції, таких як С. Петлюра — голова УНР, Є. Коновалець творець УВО-ОУН тридцятиліття смерти якого в цім році і відзначаймо. Мгр. Пишко довше спинився над творцем нової ідеї, який підніс прапори боротьби і продовжував українську національну революцію. Далі він згадав чолових і великих революціонерів: Командира УПА Т. Чупринку, С. Бандеру, Ребета голову ПУН полк. Мельника та всіх поляглих героїв, котрі продовжували і плекали ідеал самостійности, за який український нарід боровся, бореться і боротиметься.

Мистецьку програму виконали: національний гимн — хор СУМА, апель — сурмач А. Каркоць, деклямації; „До совісти віку" С. Караванського — пані Н. Пачковська, „Ізольда" Л. Забашти — Р. Писарський, „Героям" М. Щербака — панна І. Михайльонко, сольоспіви: „Соната Шуберта", „Мовчання" муз. Дунаєвського, майстерно виконала панна Л. Курилко, при фортепіяні - п-на Г. Вовк. На закінчення академії хор СУМА під мист. керівництвом інж. Євгена Карпяка виконав кілька пісень: „Гей маршують", „Поляглим борцям", „Ми українські партизани" і закінчив українським національним гимном цю урочистість.

Треба вірити, що дуже успішна імпреза була лише початком і дороговказом до дальших спільних акцій українського патріотичного громадянства Міннеаполісу і Сент Полу. Чистий прихід з академії призначений українським інвалідам в Европі.

П. П.

Дітройт, Міш.

ПРАЦЯ ТОВАРИСТВА „РІДНА ШКОЛА"

Українознавче шкільництво в Дітройті має вже довголітню історію. Своїм віком і кількістю учнів перше місце зайняла Школа Українознавства Т-ва „Рідна Школа". Згідно зі звітом її директора, д-ра Богдана Лончини на останніх загальних зборах Товариства, що відбулись 24 березня ц. р., в нашій школі є тепер 391 учень. Навчаються вони в клясах від 1-ої до 11-ої, в клясі Дитячого Передшкілля та в клясах „А" й „Б" для дітей англомовних батьків. В рамах Т-ва „Рідна Школа" працює під проводом п. С. Березовської Дитячий Садок, в якому навчається 14 дітей. Разом, під опікою Товариства 19 учителів навчають 405 дітей та учнів віком від 3-го до 18-го року життя.

Дитяче Передшкілля і Школа Українознавства міститься в будинку публічної школи ім. Коперника, Дитячий Садок — в будинку спортового клюбу ім. Черника, а кляси учнів англомовних батьків в будинку католицької церкви у Воррені.

Праця Управи „Рідної Школи" проявилась в минулій каденції головне у поширенні ідеї українського національного виховання молоді при помочі власних видань („Вісті Товариства Рідної Школи", відозви обіжні листи тощо), та звідомлень в нашій періодичній пресі, як теж влаштовуванням зустрічей з громадськістю Дітройту під час Різдва при „Ялинці", та влітї на оселі „Діброва".

Придбання фондів на потреби шкільництва являється одною з найважніших ділянок праці. Витрати Т-ва на потреби шкіл переступили у звітному періоді 4 і пів тисячі дол. Головними джерелами доходів були різдвяна коляда, імпрези, членські внески та пожертви громадян і товариств.

Була теж успішна праця з метою розбудувати членство „Рідної Школи".

Окремо слід відмітити влаштовування Товариством педагогічних курсів, які поповнюють кадри новими учителями для шкіл українознавства. Останній курс закінчився в червні м. р., деякі його абсольвенти вже працюють у нашій школі.

Дуже корисну працю виконали Батьківський Комітет школи та Комітет Матерів, який помагає учительці під час зайнять в Дитячому Садку.

Загальні Збори одобрили виконану працю і вибрали нові керівні органи, до яких увійшли: інж. С. Білий — голова (вдруге), інж. Д. Березовський — заступник, Г. Харевичева — секретар, С. Бей — скарбник, Г. Калитякова — імпрезовий реф., мгр. Я. Тарнавський — фінансоний реф., інж. О. Захарків — організаційний референт, О. Сливинський — пресовий реф., В. Груник — господарський референт, та члени Управи: д-р О. Войчук, В. Миколенко, М. Кізима, К. Івасюк. Контрольна Комісія — мгр. І. Долинюк, І. Коцур, О. Кушнір.

Нова Управа поставила собі за мету приєднання ще невписаних до школи дітей та створення рідношкільного фонду шляхом приєднання масового членства. Членом стає кожний, що платить членський внесок 3 дол. в Кредитівці „Самопоміч", число конта 780, як теж кожна організація, що вплатить 10 дол.

Виконанням членського обов'язку кожним із нас допоможемо Товариству „Рідна Школа" в затяжній боротьбі за українську душу нашої молоді.

Пресова реф. Товариства „Рідна Школа"

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

В АМЕРИЦІ У СВІТІ

СУДДЯ КАРНОГО СУДУ В НЮ ЙОРКУ Артур Брави вирішив, що поліція не має права вирішувати, на яких вулицях люди можуть виставляти пікети. Суддя Брави відкинув скаргу за безладну поведінку на вулицях проти п'ятьох осіб, які пікетували будинок місії СССР при Об'єднаних Націях, і яких поліція оскаржувала в неправильній поведінці, бо вони не хотіли пікетувати на один бльок далі від будинку місії. Американські громадяни мають право демонструвати і пікетувати там, де їм подобається, вирішив суддя. Демонстрація була проти СССР, де громадяни не мають права вільного вислову, яке існує в ЗСА.

ЗАКРИТО КОЛО 50 ВЕЛИКИХ РІЗНИЦЬ в цій країні тому, що вони не відповідають тим вимогам, які ставить новий закон про контролю м'яса. Одна з цих різниць є в стейті Мишиґен, а три інші (по одній) в стейтах Делевері, Коннектикат та Іллиной. Ці чотири різниці закрили стейтові урядовці тому, що Департамент рільництва визнав їх за небезпечні для здоров'я. Інші різниці припинили працю в обробці м'яса та його висилки після того, як федеральні контролери ствердили, що вони не відповідають вимогам гігієни. Закон про контролю м'яса ухвалено в Конґресі в грудні 1967 року. Деякі стейти не мали зовсім законів про контролю м'яса.

У КОПЕНГАҐЕНІ ВІДБУВСЯ в минулі неділю-понеділок з'їзд трьох королів з нагоди хрестин першого сина наступниці данського престолу, княжни Марґарити, яка рік тому вийшла була заміж за французького дипломата, наділеного титулом князя. Приявними були шведський король Ґустав VI, пра-прадід немовляти, — король Данії Фредерик, дідо, і король Греції Константин — вуйко.

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями та Знайомими, що у вівторок, 25-го червня 1968 р. по довгій і важкій недузі, прийнявши Найсвятіші Тайни, відійшов у Вічність на 53-му році життя у Філядельфії, Па. наш Найдорожчий МУЖ і БАТЬКО

бл. п.

ВАСИЛЬ БЕЗПАЛЬКО

Покійний походив з с. Росохач, пов. Тернопіль, Україна.

ПАНАХИДА буде відслужена в четвер, 27-го червня 1968 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні п. Івана Гасина при 4244 Old York Rd., Philadelphia, Pa.

ПОХОРОН відбудеться в п'ятницю, 28 червня 1968 р. о год. 8:30 ранку з похоронного заведення до церкви Царя Христа при 1825 W. Сауиґа вул., а відтак на Український Католицький Цвинтар на Факс Чейс.

Горем прибиті:
ПАРАСКЕВІЯ — дружина
МИРОСЛАВ, ЯРОСЛАВ, ОРЕСТ і СТЕПАН — сини
та Родина в Україні

УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ в НЮ ГЕЙВЕН, Конн.

повідомляє своїх Членів і усе Українське Громадянство, що дня 15-го червня 1968 року відійшов у Вічність наш Співпрацівник, Товариш і довголітній Член Управи і Контрольної Комісії

Інж. РОМАН РОНДЯК

УСС і старшина Української Галицької Армії.

Похорон відбувся в середу, 19-го червня 1968 р. на цвинтарі St. Lawrence в New Haven, Conn.

Хай чужа земля буде Йому пером.

Шановній Родині вислови глибокого співчуття пересилає

УПРАВА УКР. НАР. ДОМУ

Крім квітів на свіжу могилу

бл. п.

Марії Концюх Федчишин

Приятельки — Члени СУ і муж Покійної зложили 100.00 долярів на вінок, який ніколи не зів'яне — народні цілі, які Покійна підтримувала і для яких працювала — розподілили як слідує: 70.00 дол. на Фонд будови Н. Д. в Ірвінґтоні, Н. Дж., 20.00 долярів для Союзу Українок — Ф. Наше Життя, 10.00 долярів на опл. Свободи.

Пожертви зложили слідуючі особи: Муж Покійної $50.00; по $5.00: п-ні П. Кучкуда, п-ні А. Настюк, п-ні О. Тарнавська, п-ні К. Бодиар, п-ні М. Рій, п-ні Ф. Дорошенко, п-ні М. Зелінська, а решта дрібними.

Покійна походила з с. Руда, пов. Богатин. Похорон відбувся 31-го травня 1968 р. з пох. зав. Литвин і Литвин до Української Католицької Церкви, Hilside, N. J. на цвинтар.

Вічна Їй Пам'ять!

Щиру подяку складає родина всім Жертводавцям і всім Учасникам.

ВАСИЛЬ — муж
Сини: ІВАН з Дружиною і Дітьми
МИХАЙЛО з Дружиною і дітьми
МИКОЛА з Дружиною і Дітьми

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. інж. **РОМАНА РОНДЯКА** на Українських Інвалідів пересилають:

Управа Українського Народного Дому $25.00
Інж. Роман Лаврович з Родиною $10.00

Замість квітів на могилу св. п. **ПАНТЕЛЕЙМОНА ШУГАНА** зложили на Теребовельський Збірник по 5 долярів:
Д-р Роман КРИНІТАЛЬСЬКИЙ і Іван КОЗАК

Замість квітів на могилу Дорогої і Незабутньої бл. п. **НАТАЛІЇ МОХНАЦЬКОЇ** по 5.00 долярів на Теребовельський Збірник зложили
Броніслава МЕЛЬНИК і Лідія ЛУТОВА

Відсвяткуймо гідно 100-річний ювілей Академічної гімназії у Львові

Центральний Діловий Комітет для відзначення 100-річчя 1-ої української Академічної гімназії у Львові, який діє у Філядельфії під почесним головуванням найстаршого з живучих професорів тієї школи Михайла Тершаківця та діловим головством о. декана М. Харини, закликає всіх колишніх вихованців Академічної гімназії — зголошувати всі пам'ятки, що їх мають з того часу, як гімназійні свідоцтва, світлини і т.п. Просять присилати їх на адресу: Mr. I. Kostiuk, 112 La Clede Avenue, Trenton, N.J., U.S.A.

Всі ті світлини й інші документарні дані будуть використані для якнайбагатшої виставки під час великої зустрічі, яка відбудеться на „Союзівці" 28-29 вересня 1968 року. Всі спомини й нариси, як також світлини, будуть використані у Збірнику, що його готовиться до друку під головною редакцією проф. Степана Шаха.

Тому, що видання Збірника й інші заходи вимагають фондів — просять надсилати пожертви на цю ціль на адресу: Selfreliance Credit Union, 4814 N. Broad Street, Philadelphia, Pa. 19141, Account 2837, Centenium.

Щоб запевнити собі місце на „Союзівці" на згаданий великий з'їзд — слід замовляти кімнати вже заздалегідь: Ukrainian National Association Estate, Kerhonkson, N.Y. 12446.

Паризький „Лє Монд" згадує про арешти „українських націоналістів"

Париж. — Найбільш впливовий тут щоденник „Лє Монд" у числі з 19-го червня приніс довшу вістку свого кореспондента з Москви під наг. „Троє молодих англійців хотіли роздавати в Москві листівки в обороні інтелектуалістів". Газета пише: „Троє молодих англійців роздавали, вірніше ж почали роздавати в центрі Москви, на площі ім. Маяковського, листівки-звернення з протестом проти арешту Гінзбурга, Галанскова, Синявського, Даніеля, проти арештів українських націоналістів і членів секти баптистів. Звичайно, тільки наївністю юних душ в обороні покривджених і без сумніву незвичайною відвагою можна пояснити такий несочікуваний крок". Далі „Лє Монд" подає докладніші відомості про цю подію, про арешт англійських юнаків, зазначаючи, що вони належать до релігійної групи, яка бореться за християнську справедливість і „яка виступає також проти війни у В'єтнамі". Можливо саме цей останній фактор сприяв тому, що московська міліція врешті - решт їх звільнила з-під арешту і наказала вилетіти з СССР першим же літаком, — робить припущення паризький щоденник. Зазначимо, що в багатьох американських виданнях не згадувалось про те, що англійські юнаки виступали і в обороні „українських націоналістів", себто безпідставно засуджених українських інтелектуалістів: Вячеслава Чорновола, Опанаса Заливахи, Святослава Караванського та багатьох інших діячів культури й науки.

Створюють музеї народної архітектури у Львові

Київ. — У Шевченківському гаю у Львові, під відкритим небом розпочали створювати Музей української народної архітектури. Туди вже перевезено одноповерхову дерев'яну хату, збудовану в 1812 році, перевезено також стару гуцульську пасіку, споруджується давня буковинська церква, перевезена частинами з Буковини, з неокресленої точно місцевости. „Літературна Україна" з 14 червня повідомляла, що в Музеї будуть зібрані експонати з народної архітектури різних етнографічних груп Західньої України — „бойківської, гуцульської, лемківської, поліської, подільської. Основою кожної з них стане так звана „загорода" — селянська хата з клунею, хлівом, сараєм, колодязем, садом, пасікою та характерною огорожою з хвірткою, ворітьми й перелазами. У кожній такій хаті відвідувачі побачать типові для даної етнографічної групи меблі, посуд, одяг, народні художні вироби, знаряддя хатньої праці. Музей під відкритим небом займатиме в мальовничому парку близько ста гектарів". Одночасно, на вимогу громадськости України і заходами добровільного Товариства для збереження історичних пам'яток, розпочались перші роботи на острові Хортиця: там буде збудована Січова паланка за давніми запорозькими плянами, фортеця з валом тощо. Будувати треба все наново, бо Москва не залишила на Хортиці й найменших слідів історичних побудов та оборонних валів. Громадськість далі домагається перепоховання останків кошового Війська Запорозького Івана Сірка на острові Хортиці.

Нюарк готовиться відзначити 50-річчя Листопадового Чину

Для належного відзначення 50-річчя Листопадового Чину і УГА Комітет Співпраці Комбатантських Організацій — ОбВУА, Вратства кол. Вояків I УД УНА та Т-во кол. Вояків УПА — в порозумінні з місцевим Відділом УКК, покликав до життя Комітет, який оформився під назвою „Ювілейний Комітет для відзначення 50-річчя Листопадового Зриву і УГА".

Вибрано діловий Комітет із усіх трьох комбатантських організацій в складі: голова д-р Роман Кришталььский (ОбВУА); перший містоголова — майор Іван Тарнавський (І УД УНА); другий містоголова О. Мостовий (УПА). Б. Дацківський — секретар, Мирон Стебельський — касир і сот. Юрій Кононів — імпрез. референт. Члени Комітету: пані А. Хомова, пані Ганна Ратич, д-р Лев Голінатий, М. Лебідь, проф. Орест Лисинецький, інж. Роман Кочержук, мгр Осип Рейнарович, В. Романишин, В. Юркевич. Понадто в склад Комітет входять представники від Студентської Громади — Мирон Боката, від Пласту — інж. Загайкевич, від СУМА — Федір Луцишин, від ОДУМ — К. Степовий.

Окремо запрошено до активної участи наше Всечесне Духовенство.

Комітет вже відбув в дні 23 травня ц. р. своє засідання, на якому обговорено ряд справ, вибрано референтів та намічено в загальному програму Свята. Заплановано відбути Свято в перших днях листопада у великій залі Ірвінгтон Гайскулу в Ірвінгтоні.

Р. К.

РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ СЕМІНАР ВИКЛАДАЧІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

„Літературна Україна" з 11 червня: „У Харкові закінчив роботу черговий республіканський семінар викладачів української мови та літератури середніх спеціяльних навчальних закладів Міністерства освіти Української ССР". В короткому повідомленні не згадано, чи брали в семінарі участь викладачі рідної мови українського народу у вищих навчальних закладах, чи таких вже не існує? Про жадні проблеми викладачів української мови, а їх вони мають найбільше, київська преса з нагоди семінару не згадувала.

СТУДЕНТСЬКІ ДЕМОНСТРАЦІЇ В РІО

Вгорі бачимо, як поліція б'є та копає демонстранта студента, а внизу студенти несуть поранену студентку до амбулянсу. Студентські демонстрації тривали два дні в Ріо де Жанейро в Бразилії. Під час демонстрації вбиті три особи, в тому один поліційний офіцер.

„Знову про струни"

„Культура і Життя" з 16 червня: „До редакції продовжують надходити листи, автори яких в котрий уже раз звертаються до нас з одним і тим же запитанням: де дістати струни до музичних інструментів і чому їх мало випускає наша промисловість". Виявляється, що в Україні, яка нібито перегнала „по випуску продукції на душу населення" навіть Америку, струни випускає тільки одна фабрика в Чернігові. „У 1967 році Чернігів дав 100 тисяч струн — цього теж виявилось не досить. В цьому році їх заплановано виготовити 300 тисяч. Але торговельні організації республіки дають заявки на рік 400 тисяч струн". А де ж поділась так звана „соціялістична співпраця" між „республіками" і „країнами соціялістичного бльоку"?..

ЄЛИСАВЕТА ДОБРОВОЛЬСЬКА ЗДОБУЛА ДОКТОРАТ МЕДИЦИНИ

Єлисавета Добровольська

Єлисавета Добровольська народилася в 1941 р. в Клягенфурті в Австрії. В 1951 році вона зі своїми батьками приїхала до ЗСА. Спочатку батьки працювали на фармі в Массачусетсі, щоб заспокоїти перші потреби. В 1952 році вони переїхали до Омаги в Небрасці, де живуть і досі. Батько Григорій і мати Поганна тяжко працювали. Початки були не легкі. Єлисавета скінчила початкову і середню школу (гай скул) дуже добре в 1960-му році. Потім вона здобула диплом бакалавра, а ще пізніше в університеті Крейтон в Омазі здобула докторат медицини в цьому році. На однорічну практику виїжджає до Швайцарії. Ми гратулюємо пані д-р Єлисаветі Добровольській в дальшій докторській праці. Родина Добровольських належить до 354-го Відділу УНСоюзу.

Павло Вацишак
секр. Відділу

Д-р Богатюк на конференції світової торгівлі

Боффало, Н. И. — Відзначуючи Тиждень Світової Торгівлі, 24 травня ц. р. в Стетлер - Гілтон готелі в Боффало, Н. И., відбулася конференція, присвячена Світовій Торгівлі.

Цю першу в ЗСА того роду імпрезу спонзорували Федеральний Департамент Торгівлі, Департамент Торгівлі Нюйоркського стейту та Торговельна Палата міста Бофало.

Почесними гостями були амбасадори з 31 країни світу, президенти великих американських промислових і торговельних концернів, представники федерального і стейтового уряду та чотирьох професорів - економістів, спеціялістів з ділянки закордонної торгівлі.

Між запрошеними почесними гостями був теж український економіст — проф. Микола Ю. Багатюк з Сиракюз.

СЛОВО ЗРАДНИКА УКРАЇНИ

Так зв. „прогресивний" емігрант в Америці, а потім перебіжчик до СССР Мик. Тарновський, з нагоди так зв. „50-ліття комуністичної партії України" опублікував на першій сторінці „Літературної України" статтю під наг. „Священний обов'язок письменника", про обов'язковість партійности в літературі та вислужництва „інтернаціональній Москві". Він писав, не наводячи далі жадного конкретного доказу: „Не раз доводиться чути про підступні дії наших ідейних ворогів, які поширюють наклепи на радянську літературу, щоб у такий спосіб очорнити радянську дійсність, пригасити потяг читачів за межами нашої Батьківщини до української радянської літератури, послабити її вплив. Та які ж бо вони хиткі, ті ворожі наклепи! Вони вщент розбиваються життєвими фактами, життєвою правдою, що засвідчує вирішальні успіхи Країни Рад в економічному, політичному і культурному процесі..." Молоді літератори в Україні таких заяв уже давно не роблять.

СОЮЗОВЦІ! ВСІ БЕЗ ВИНЯТКУ ЗУСТРІЧАЙМОСЯ З ЧЛЕНАМИ ЕКЗЕКУТИВИ УНСоюзу НА ОКРУЖНИХ ЗБОРАХ. НЕХАЙ НА НИХ НЕ ЗАБРАКНЕ НІКОГО З ВАС!

ТАРЗАН, Ч. 6021. Знайшов тему до оповідання

А тоді під час слідуючого блиску світла автових ламп два чоловіки були свідками події, яка заморожує кров...

— Ось маєте ваш трофей! Та найліпше з усього те, що ваші собаки безпечні!

Ед Пейс сміявся. — Тарзане, я приїхав сюди, щоб знайти тему до оповідання, і я вже її маю!